Dosar contravenţional nr. 5r-1087/2025
Nr. PIGD 4-24144579-09-5r-05062025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

27 iunie 2025 **mun. Bălţi**

Judecătoria Bălţi (sediul central), în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Igor Mozgovoi
Grefier: Veronica Levința
Cu participarea:
Reprezentantului agentului constatator Ion Robu
În lipsa:
Avocatului Diana Dulghieru
Contravenientei Ion Bruma

examinînd în ședință judiciară publică contestația depusă de Bruma Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 31.10.2024 întocmit de de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Florești, Grinevici Igor şi a deciziei de sancționare din 25.11.2024 a șefului adjunct al DGT „Nord" a CNA, colonel, Șatic Ion prin care Bruma Ion a fost supus răspunderii contravenționale conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional.

Termenul de examinare a cauzei: 06.06.2025 – 27.06.2025.

Procedura de citare legal executată.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședința de judecată, instanţa de judecată,

C O N S T A T Ă :

1. La 31.10.2024 în privinţa lui Bruma Ion, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie prin care a fost tras la răspundere contravenţională conform 47^1 alin. (1) Cod contravenţional şi adoptată decizia de sancţionare din 25.11.2024, prin care a fost reținut în sarcina lui Bruma Ion, faptul că, la 04.10.2024, ora 13:01, aflîndu-se în *****, a primit prin aplicația „PSB" suma de 15000 ruble rusești, pentru a vota contra UE la referendumul din 20.10.2024.

1. Prin decizia șefului adjunct al DGT „Nord" a CNA, colonel, Șatic Ion din 25.11.2024 în privința lui Bruma Ion, a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de 750 unități convenționale ceea ce constituie 37 500 /treizeci si șapte mii cinci sute/ lei.

2. Manifestându-și dezacordul cu tragerea la răspunderea contravențională și pledând nevinovat, petiționarul Bruma Ion, la 11.12.2024 a atacat în ordinea art. 448 Cod contravențional decizia agentului constatator de aplicare a sancțiunii contravenționale, solicitând admiterea contestației și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare.

În motivarea contestației petiționarul a argumentat faptul că, cu decizia asupra cauzei contravenționale nu este de acord, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale, or agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului.

Agentul constatator a indicat că Bruma Ion a acceptat personal, bani în scopul exercitării dreptului la vot pentru referendum cu opțiunea NU, însă nu este indicat cu precizie de la cine a acceptat bani, adică lipsesc circumstanțele comiterii faptei contravenționale incriminate.

Mai mult ca atât, nu este probat faptul că acei bani au scopul de a influența opinia petentului, în ceea ce ține de apartenența politică, or în destinația plății nu este indicat faptul dat, ci este o simplă tranzacție de donație.

Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări personale ale agentului constatator.

Simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenție a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenientă, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei.

3. Fiind citat contestatarul Bruma Ion conform datelor din materialele cauzei acesta nu a reacționat și nu s-a prezentat, iar instanța de judecată conducîndu-se de prevederile art. 455 alin. (3) Cod contravențional a considerat posibilă examinarea cauzei în absența acestuia.

În ședința de judecată, avocatul Dulghieru Diana în exercitarea apărării lui Bruma Ion fiind la fel citată legal despre data și ora examinării contestației, inclusive în format electronic, nu s-a prezentat în fața instanței de judecată și nu a solicitat amînarea examinării cauzei, iar instanța avînd în vedere termenul rezonabil de examinare a acestor categorii de cauze precum și conducîndu-se de prevederile art. 455 alin. (3) Cod contravențional a dispus examinarea cauzei în absența acesteia.

În şedinţa de judecată reprezentantul agentului constatator din cadrul DGT „Nord” a CNA, Robu Ion a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, cu menținera în vigoare a actelor contestate.

4. ***Audiind participantul la proces, examinând contestația în raport cu materialele prezentate şi prevederile legale care guvernează speţa, instanţa de judecată apreciază contestația drept neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, având în vedere următoarele considerente.***

5. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) Cod contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1).

Reieşind din prevederile art. 401 alin. (1) Cod contravenţional, contravenţiile prevăzute la art. ***47[1]***, 313[4], 313[7], 314, 314[1] se constată și se examinează de Centrul Naţional Anticorupţie.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 376578 din 31.10.2024, întocmit de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Florești, Grinevici Igor, s-a constatat că, Bruma Ion, la 04.10.2024, ora 13:01, aflîndu-se în*****, a primit prin aplicația „PSB" suma de 15000 ruble rusești, pentru a vota contra UE la referendumul din 20.10.2024.

Prin decizia șefului adjunct al DGT „Nord" a CNA, colonel, Șatic Ion din 25.11.2024 în privința lui Bruma Ion, a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de 750 unități convenționale ceea ce constituie 37 500 /treizeci si șapte mii cinci sute/ lei.

Contravenientul ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

6. Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale.* ***Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia*** *sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).*

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ***** din 31.10.2024 şi decizia de sancţionare din 25.11.2024, au fost întocmite în prezenţa lui Bruma Ion, iar contestaţia a fost depusă la 11.12.2024.

Concomitent, instanţa statuează că contestația a fost depusă de către petiționar, cu respectarea termenului prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, în acest sens sunt relevante discpoziția art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, în raport cu art. 448 alin. (1) Cod contravențional.

7. În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.*

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică*

făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La caz, în sarcina lui Bruma Ion s-a constatat că acesta, la 04.10.2024, ora 13:01, aflîndu-se în*****, a primit prin aplicația „PSB” suma de 15000 ruble rusești, pentru a vota contra UE la referendumul din 20.10.2024.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravenţional.

Instanţa de judecată reţine că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în prezenţa contravenientului.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (*cauza Bosoni v. Fran ţa, hotărârea din 7 septembrie 1999*).

În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) Cod contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

La fel, instanţa reţine că, legislatorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****

din 31.10.2024 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acțiunile contravenientului corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, instanţa de judecată reţine că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional: decizia agentului constatator din cadrul DGT „Nord" a CNA nr. 187/2024 din 25.11.2024; informație telefonică parvenită la dispeceratul unic „112"; procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 31.10.2024; proces verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pormit proces contravețional din 31.10.2024.

Astfel, acestea în ansamblu inclusiv și cu semnătura contravenientului din procesul-verbal cu privire la contravenție din 31.10.2024 la rubrica *nr 18. Recunosc săvîrşirea contravenției și accept sancțiunea stabilită pentru ce semnez* coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției imputate contravenientei.

8. Deasemenea, instanţa apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ***** din 31.10.2024 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Mai mult, la examinarea cauzei, contravenientul nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanţa nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin acţiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod contravenţional.

În această ordine de idei, reprezentantul agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanţa de judecată, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Mai mult, din declarațiile petentului de la etapa preliminară rezultă că este simpatizant al lui „Ilan Șor" a acceptat inițial o ofertă de recompensare financiară, furnizând datele sale personale unei persoane terțe.

În acest context, instanța subliniază că nu doar materializarea efectivă a unei plăți este relevantă în analiza conduitei contravenționale, ci și manifestarea voinței de a se angaja într-un mecanism de influențare a procesului electoral prin mijloace ilicite.

Acceptarea promisiunii de recompensă financiară și implicarea activă în procedura de colectare a fondurilor destinate influenței electoratului demonstrează o deviere gravă de la principiile integrității și echității procesului electoral.

Faptul că contestatarul a participat la acest proces prin furnizarea datelor sale personale unor persoane implicate constituie un element esențial în evaluarea comportamentului său.

Astfel de acțiuni, chiar și în stadii incipiente, reprezintă o amenințare reală la adresa corectitudinii și transparenței procesului electoral.

Instanța apreciază că implicarea contravenientului în acest mecanism de recompensare financiară pentru susținerea unui partid politic relevă existența unei predispoziții de a transforma procesul electoral într-un instrument de obținere a unor beneficii materiale.

Acest tip de comportament contravine flagrant normelor privind integritatea electorală și necesită sancționare conform legislației aplicabile.

9. În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit pct. 317 din aceeași decizie, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Constituţia Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie. Art. 38 alin. (1), voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Deci, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă ultimul invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui Bruma Ion nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

10. Cît privește argumentele invocate de petent, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 Cod contravențional, și anume: apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluționarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

10.1. Argumentul petentului referitor la lipsa unei mențiuni exprese privind scopul plății în tranzacția bancară, ignoră principiul fundamental al analizei probatorii, conform căruia realitatea juridică nu se limitează la aparențele formale ale înscrisurilor, ci se deduce printr-o examinare coroborată a faptelor și intențiilor părților.

În materie de fraude electorale, strategiile de influențare sunt, prin natura lor, disimulate, evitînd referințe directe care ar putea constitui elemente incriminatorii explicite. Astfel, determinarea scopului real al transferului financiar nu depinde exclusiv de o formulare textuală în descrierea plății, ci de ansamblul circumstanțelor obiectice care însoțesc operațiunea. În speță, secvențialitatea acțiunilor – de la inițiativa unei terțe persoane de a facilita instalarea aplicației bancare, pînă la confirmarea explicită a contravenientului privind destinația fondurilor – relevă o conexiune cauzală între primirea banilor și influențarea opțiunii electorale.

Prin urmare, caracterului neutru al unei înscrieri bancare formale /donație/ nu poate fi primită, fiind doar o poziție de apărare, întrucît ar echivala cu o acceptare tacită a oricărei practici ilicite atâta timp cât aceasta este disimulată sub aparența unei tranzacții anodine.

11. Cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator instanța apreciază că, aceasta a fost aplicată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) Cod contravențional și în limitele stabilite de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

12. În consecință, instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia cet. Bruma Ion, existenţa circumstanţelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancțiunii contravenţionale, ca în consecință să i se aplice o sancţiune contravenţională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravenţională.

Deci, constatând şi elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanţa de judecată găseşte de cuviinţă ca contestaţia să fie respingă ca fiind neîntemeiată.

13. În baza art. art. 448, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația depusă de **Bruma Ion**, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. ***** din 31.10.2024 întocmit de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Florești, Grinevici Igor şi decizia de sancționare din 25.11.2024 a șeful adjunct al DGT „Nord” a CNA, colonel, Șatic Ion întocmite în privința lui Bruma Ion, în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, se menţin fără modificări.

Hotărârea este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul central).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul: **Igor Mozgovoi**